

РЕЗОЛЮЦІЯ
Міжнародної наукової конференції
«Наукова бібліотека в сучасному соціокультурному контексті»

Міжнародну конференцію «Наукова бібліотека в сучасному соціокультурному контексті» було організовано Центральною науковою бібліотекою ім. В. І. Вернадського АН України у зв'язку з необхідністю визначити першочергові завдання поглиблення міжнародного бібліотечного співробітництва, спрямованого на забезпечення загальної доступності інформації шляхом створення світового інформаційного простору.

У роботі конференції взяли участь понад 300 учасників з десяти країн.

Тривала вона в пленарних засіданнях, секціях, симпозіумах, проблемних групах, у формі «круглих столів».

Обговоривши питання про сучасний стан та перспективи розвитку бібліотечної справи в різних країнах, конференція відзначила певні досягнення міжнародного співробітництва України, Росії, Австрії, Великобританії, Польщі, Чехії у створенні національних бібліографій та описів рукописів, розгортання робіт у галузі консервації та реставрації унікальних фондів і впровадження в практику бібліотек нових інформаційних технологій. Разом з тим було констатовано порушення традиційних зв'язків у системі документальних комунікацій в державах СНД, Центральної та Східної Європи, що потребує розробки нових підходів до організації взаємозв'язків між бібліотеками різних країн.

Відзначалась необхідність підвищення фундаментальності наукових досліджень, подальшого розвитку категоріально-понятійного апарату бібліотечної науки.

Учасниками конференції ставились питання

міжнародної координації діяльності бібліотек Центральної і Східної Європи в сучасних умовах і організації тіснішого їх співробітництва як у рамках існуючих програм Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій (IFLA), так і шляхом встановлення прямих угод між національними асоціаціями та бібліотеками про взаємний обмін документальною інформацією, проведення спільних наукових досліджень, підготовку спільних видань і обмін кадрами.

Конференція вважає за доцільне:

1. Звернутися до урядів країн СНД, Центральної і Східної Європи з проханням передбачити при заключенні міжнародних угод статті про взаємообмін друкованою продукцією та бібліографічною інформацією для комплектування бібліотечно-інформаційних ресурсів.

Просити Асоціацію бібліотек України порушити ці проблеми перед відповідними міністерствами і відомствами.

2. Провести спільну роботу, спрямовану на підготовку енциклопедій книгознавства, бібліотекознавства, бібліографознавства, забезпечивши їх супроводження серією біографічних словників і бібліографічних покажчиків. Розробити теоретичні, методичні та організаційні підходи до проведення цієї роботи та здійснити їх апробацію при підготовці «Української енциклопедії бібліотекознавства» і біографічного словника «Бібліотекознавці України». Покласти на ЦНБ ім. В. І. Вернадського АН України обов'язки координаційного центру по Східній та Центральній Європі і проведенню комплексу цих робіт.

3. Інтегрувати категоріально-понятійний апа-

рат бібліотечної науки, вдосконалити на цій основі бібліотечну термінологію, передбачивши підготовку міжнародного термінологічного словника.

4. Розробити міждержавну програму екологічного моніторингу книгосховищ.

Просити IFLA організувати допомогу у впровадженні новітніх технологій, консервації та реставрації стародруків і рукописів у бібліотеках країн колишнього СРСР. Вважати доцільним проведення міжнародної науково-практичної конференції з цих питань у 1994 р.

5. Забезпечити координацію робіт, спрямованих на розробку інтегрованого середовища для моделювання діяльності бібліотеки й обміну відповідними програмними засобами.

6. Запропонувати національним асоціаціям бібліотек країн СНД, Центральної і Східної Європи створити Координаційну раду з автоматизованих бібліотечних мереж. Просити Асоціацію бібліотек України підготувати в 1994 р. організаційну нараду з цього питання.

7. Узагальнити теоретичні розробки і практичний досвід створення національних бібліографічних реєстрів та описів рукописних книг у Бібліотеці Народів (Польща), Слов'янській бібліотеці (Прага), Центральній науковій бібліотеці ім. В. І. Вернадського АН України, Одеській державній

науковій бібліотеці ім. О. М. Горького і забезпечити видання відповідної методичної документації.

8. Для розвитку Державної програми «Архівна та рукописна Україніка» і надання їй міжнародного значення, на умовах обміну архівною та рукописною інформацією з іншими країнами скликати в 1994 р. спеціальну міжнародну нараду для узгодження основних науково-методичних та організаційних заходів по її впровадженню.

9. Розробити концепцію національної бібліографії нотних видань і фонозаписів та створити міжнародні бази даних музичної Українки.

Провести в 1995 р. міжнародну конференцію з питань збереження і введення до культурного обігу фондів музичної Українки.

10. Враховуючи актуальність робіт, спрямованих на створення національних бібліографічних довідників і, зокрема, Українського біографічного словника, провести в Центральній науковій бібліотеці ім. В. І. Вернадського АН України спеціальну наукову конференцію з залученням фахівців із світових центрів біографічних досліджень.

11. Налагодити співробітництво фахових журналів шляхом взаємної реклами, публікації результатів найважливіших досліджень, оглядів проблемних публікацій, залучення до редколегій учених з різних країн тощо.

Марія Няхай

УКРАЇНСЬКІ ФОНДИ СЛОВ'ЯНСЬКОЇ БІБЛІОТЕКИ У ПРАЗІ

(Доповідь прочитана на святкуванні 75-річчя ЦНБ ім. В.І.Вернадського)

1994 р. Слов'янська бібліотека, фонди якої широко відомі не тільки науковцям і студентам Чехії, а й за кордоном, відзначить своє 70-річчя. Історія заснування книгозбірні тісно пов'язана з «російською акцією» в Чехословаччині, допомогою її уряду біженцям з Росії після Жовтневої революції 1917 р.

Цей план було створено в 1921 р. за ініціативою президента Т.Г.Масарика. В реалізації акції брали участь міністр закордонних справ Едуард Бенеш та його заступник Вацлав Гірса. Вони були свідомі того, що і репатріація, і денационалізація для основної маси біженців закрыта, і для розв'язання емігрантського питання потрібно шукати третій

шлях, на якому б ті, що втратили домівку, мали захист перед вимушеним поверненням на батьківщину, а також і перед денационалізацією. Президент Масарик вважав, що у Чехословаччині мають зосереджуватися культурні сили еміграції, які підготували б нову інтелігенцію для майбутньої, демократичної Росії. Центр уваги «російської акції» був зосереджений у сфері науки, шкільництва та культури.

Від 1921 р. вже кілька осередків еміграції мали власне культурне життя. Йдеться, передусім, про Париж, Берлін, Прагу, Белград, Софію, а також сусідні з Росією країни. Мабуть, найсприятливіші умови для емігрантів було створено в Чехословаччині. Завдяки значній матеріальній допомозі її